The Clean Paper

WHAT THE PAPER SAYS · WHAT IT DOESN'T · WHY IT MATTERS

Un model a eliminat aproape toate procesele progresive ale îmbătrânirii. Mutațiile somatice au pus totuși capăt experimentului mintal

Modelul nu spune că oamenii pot trăi 194 de ani. El fixează mortalitatea de fond la nivelul vârstei de 30 de ani, exclude aproape toate celelalte mecanisme progresive ale îmbătrânirii și întreabă când ar provoca disfuncția pierderea celulară determinată de mutații în patru țesuturi modelate. Numerele sale mari sunt rezultate condiționale, nu vârste realizabile sau prognoze ale unui tratament.

Written by Laura Nesso · Cross-checked by Cinzia Vaglio · Edited by Michele Renda · Figures by Laura Nesso and Nova Vela · AI-assisted, human-reviewed

Paper: *Somatic mutations impose an entropic upper bound on human lifespan*, Evgeniy Efimov, Vlad Fedotov, Leonid Malaev, Ekaterina E. Khrameeva & Dmitrii Kriukov, npj Aging (2026), article in press · DOI: 10.1038/s41514-026-00421-6

Un model a eliminat aproape toate procesele progresive ale îmbătrânirii. Mutațiile somatice au pus totuși capăt experimentului mintal

Imaginați-vă un corp uman în care aproape toate procesele cunoscute ale îmbătrânirii au fost oprite. Vasele de sânge nu se deteriorează progresiv. Proteinele nu își pierd treptat calitatea. Inflamația, cancerul și alte disfuncții asociate vârstei nu devin mai frecvente odată cu înaintarea în vârstă. Niciun organ nu este transplantat și niciun tratament nu încetinește acumularea modificărilor ADN în interiorul celulelor.

Ce ar deveni atunci factorul limitativ?

Un nou studiu de modelare computațională combină curbe matematice de supraviețuire a populației cu simulări pe calculator ale pierderii celulare determinate de mutații în patru țesuturi. Răspunsul este valabil doar în aceste condiții: pierderea treptată a celulelor în urma unor **mutații somatice** dăunătoare ar putea deveni în cele din urmă un factor limitativ, mai ales în creier și inimă. O mutație somatică este o modificare a ADN-ului dobândită în timpul vieții de o celulă a corpului. Nu se transmite prin ovul sau spermatozoid, iar majoritatea acestor modificări nu ucid celula și nu provoacă boală.

Cifra cea mai ușor de reținut din studiu este o durată mediană de viață modelată între **146 și 194 de ani**, în funcție de modul în care este permis ca disfuncțiile celor patru țesuturi să depindă unele de altele. Dar aceasta nu este o estimare a duratei de viață posibile astăzi. Nu este o predicție despre efectul vreunui tratament. Nu au fost testați oameni, animale sau intervenții împotriva îmbătrânirii.

Cifra aparține unui scenariu deliberat nerealist; tocmai felul în care se comportă acel scenariu este rezultatul de interes.

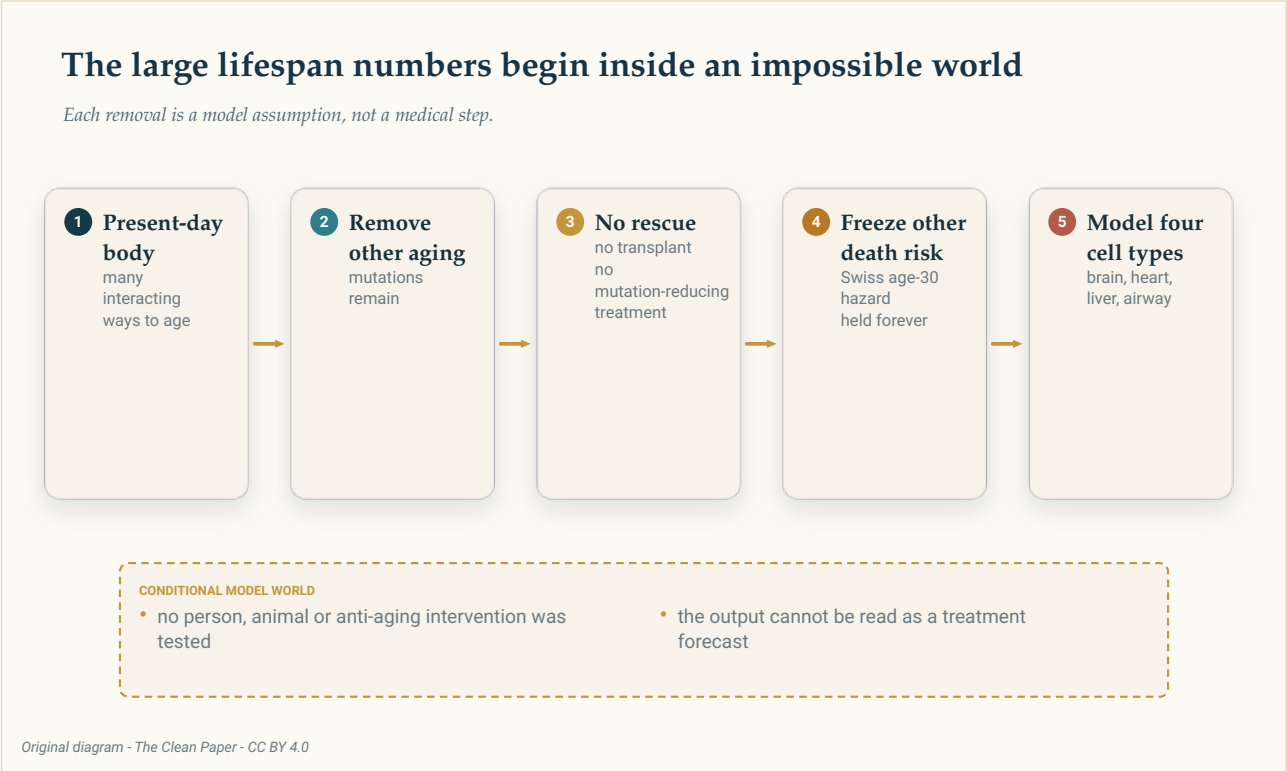

Modelul elimină aproape toate procesele progresive ale îmbătrânirii înainte de a întreba ce ar produce pierderea celulară determinată de mutații. Este un scenariu condițional al modelului, nu un plan de tratament.

The Clean Paper CC BY 4.0

Mai întâi, construiește o populație care aproape nu îmbătrânește

Autorii au pornit de la datele de mortalitate din Elveția. Au fixat riscul anual de deces la nivelul măsurat în jurul vârstei de 30 de ani, apoi au menținut pentru totdeauna acel risc scăzut. În realitate, mortalitatea crește abrupt odată cu vârsta. În acest scenariu de bază, nu crește.

Chiar și această populație simplificată continuă să piardă oameni din cauza **mortalității de fond**: toate cauzele de deces din afara procesului mutațional modelat. Dar, deoarece riscul nu crește niciodată, calculul produce intervale de timp extraordinare. Durata mediană de viață rămasă, în model, este de **1.759 de ani**. Momentul în care mai rămâne în viață doar o persoană din fiecare 100.000 aflate în populația inițială apare la **29.221 de ani**.

Niciunul dintre aceste numere nu este o afirmație biologică. Ele arată ce se întâmplă când un risc anual scăzut, specific începutului vieții adulte, este extrapolat la nesfârșit.

Articolul folosește mai multe „ceasuri” care nu trebuie confundate:

- **Mediana observată** în populația elvețiană de referință era de 79 de ani.

- Recordul observat de longevitate umană folosit de articol era de 122 de ani.
- O **mediană modelată** este momentul până la care jumătate dintr-o populație simulată a murit.
- **Maximul** modelat în articol nu este cea mai mare vârstă posibilă a unei persoane. Este momentul când supraviețuirea scade la 0,001%, adică un supraviețuitor pentru fiecare 100.000 de persoane inițiale.

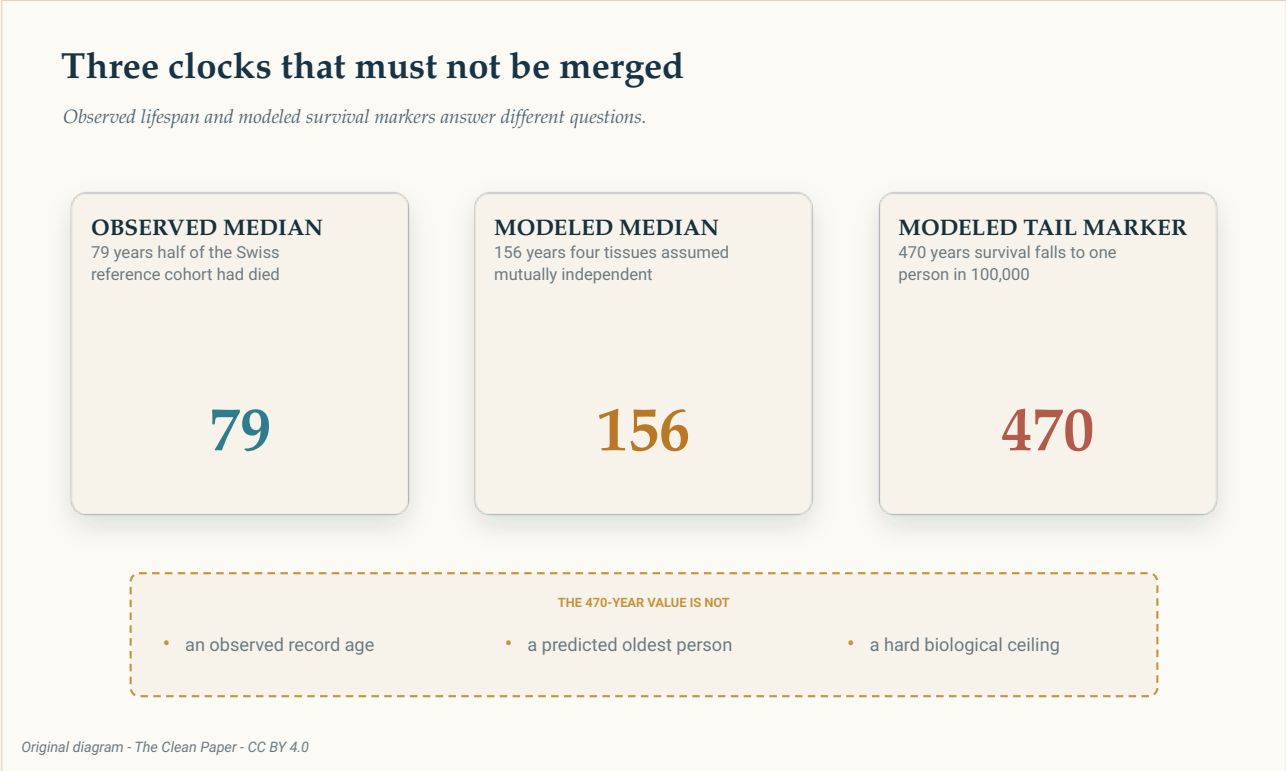

Durata de viață observată, o mediană modelată și un prag modelat de supraviețuire de 1 la 100.000 răspund unor întrebări diferite. Pragul de 470 de ani nu este o vârstă-record prezisă și nici o limită biologică rigidă.

The Clean Paper CC BY 4.0

De ce este numit „maxim” un supraviețuitor din 100.000?

O simulare cu o curbă lină de supraviețuire poate să nu ajungă niciodată exact la zero. Autorii au ales, prin urmare, o fracțiune supraviețuitoare foarte mică, de 0,001%, ca punct final operațional. Aceasta permite compararea consecventă a diferitelor rulări ale modelului. Nu înseamnă că biologia conține un zid la acea vârstă și nu identifică cel mai longeviv individ posibil.

Celulele care nu se pot înlocui cu ușurință devin primul factor limitativ

Următorul model adaugă pierderea celulară determinată de mutații. O mutație este considerată letală numai dacă deteriorează suficient material genetic esențial încât celula să devină nefuncțională. Probabilitatea ca acest lucru să se întâmple este incertă și este modelată, nu măsurată pentru fiecare celulă.

Autorii au analizat mai întâi două populații de **celule postmitotice**: celule mature care nu sunt înlocuite în mod obișnuit prin diviziune. Exemplele lor au fost neuronii corticali și cardiomiocitele, celulele musculare care fac inima să se contracte.

După adăugarea pierderii neuronale la riscul de fond înghețat, populația modelată a atins o mediană de **194 de ani** și pragul de supraviețuire de 1 la 100.000 la **557 de ani**. Pentru pierderea cardiomiocitelor, valorile au fost de **208 ani**, respectiv **868 de ani**. Timpii mediani până la disfuncția exclusivă a organului, înainte de adăugarea mortalității de fond, au fost de aproximativ 198 și 212 ani.

Aceste rezultate nu arată că un creier sau o inimă reală conține un cronometru cu numărătoare inversă. Ele spun că, în interiorul acestui model, după eliminarea aproape tuturor celorlalte probleme progresive, pierderea celulelor din populații cu o înlocuire curentă redusă devine importantă mult mai devreme decât ar deveni, de una singură, mortalitatea de fond constantă.

Înlocuirea celulelor schimbă aritmetica

Țesuturile cu celule care se divid se comportă diferit, deoarece celulele pierdute pot fi înlocuite.

Pentru celulele hepatice fără sprijinul unei populații de celule progenitoare, timpul median modelat până la disfuncția organului a fost de **37.664 de ani**. Totuși, după adăugarea riscului de fond înghețat, mediana populației a coborât din nou la **1.755 de ani**, aproape de scenariul de bază fără îmbătrânire. Disfuncția hepatică provocată de mutații apărea atât de târziu, încât decesele de fond dominau mai întâi.

Când modelul a atribuit ficatului o populație progenitoare capabilă să refacă celulele, niciun ficat simulat nu a atins pragul de disfuncție în **fereastra de 100.000 de ani**. Acesta nu este un ficat nemuritor. Este un rezultat cenzurat la dreapta: observația s-a încheiat înainte de apariția unei disfuncții modelate.

Celulele bazale respiratorii, care contribuie la refacerea mucoasei căilor aeriene, au atins un timp median modelat până la disfuncția organului de **4.359 de ani** și un prag de supraviețuire de 1 la 100.000, exclusiv pentru organ, de **7.617 ani**. După adăugarea mortalității de fond, mediana a fost de aproximativ 1.755 de ani, iar pragul din coada distribuției de **7.132 de ani**.

Aceste mii de ani nu sunt predicții despre plămâni sau ficat. Țesuturile reale se confruntă cu infla-

mație, fibroză, leziuni vasculare, cancer, infecții și interacțiuni cu alte organe, pe care acest model redus nu le conține.

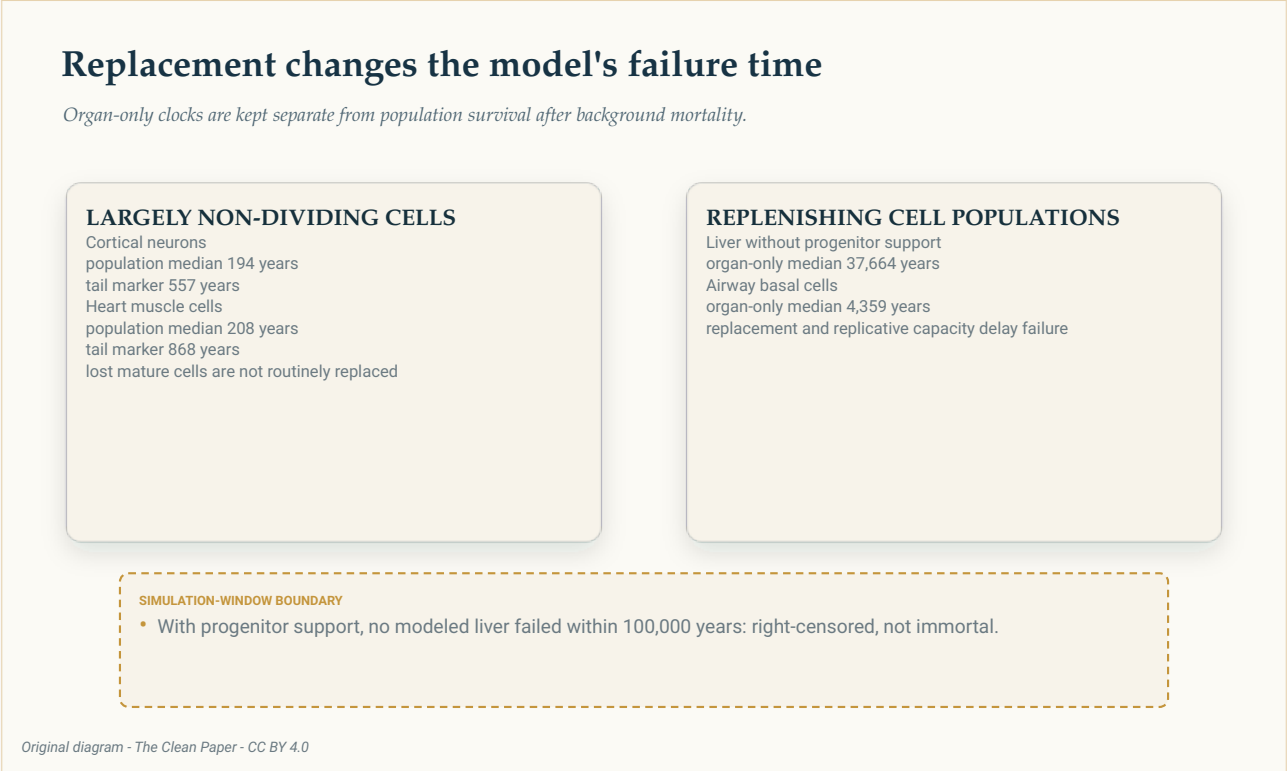

Celulele care în mare parte nu se divid și țesuturile capabile să se refacă răspund diferit la pierderea celulară modelată. Timpii de disfuncție exclusivă a organului sunt separați de supraviețuirea populației după adăugarea mortalității de fond.

The Clean Paper CC BY 4.0

Cele patru țesuturi modelate produc 156 de ani numai dacă sunt independente

Autorii au combinat apoi neuronii, cardiomiocitele, hepatocitele și celulele bazale respiratorii. Corpul a fost reprezentat printr-un **model de fiabilitate**: dacă oricare dintre componentele necesare ceda, organismul modelat ceda. Riscul de fond înghețat la nivelul vârstei de 30 de ani a rămas în vigoare.

Pentru a combina cele patru modele tisulare, autorii au tratat corpul ca pe un sistem în serie: organismul modelat supraviețuia numai atât timp cât fiecare componentă tisulară necesară continua să funcționeze. În condiții de **independență reciprocă**, cunoașterea momentului în care cedează un țesut nu ar modifica probabilitatea de cedare a altuia, astfel încât cele patru probabilități de supraviețuire puteau fi înmulțite. Cu această ipoteză, durata mediană de viață modelată a fost de **156 de ani**. Pragul de supraviețuire de 1 la 100.000 a fost de **470 de ani**.

Independența este convenabilă matematic, dar organele nu sunt mașini independente. Ele împart alimentarea cu sânge, inflamația, hormonii, nervii și stresul sistemic. Disfuncția unuia poate modifica condițiile în celelalte.

Pentru a arăta ce efect ar putea avea o dependență necunoscută, autorii au calculat **limitele Fréchet**: limite matematice ale unei curbe comune de supraviețuire atunci când curba fiecărei componente este cunoscută, dar dependența dintre ele nu este. Intervalul median rezultat a fost de **146–194 de ani**. Intervalul pentru pragul de supraviețuire de 1 la 100.000 a fost de **210–557 de ani**.

Aceste intervale nu sunt intervale de încredere în jurul unei prognoze. Valoarea superioară corespunde unor momente de disfuncție perfect aliniate. Pentru mai mult de două componente, este posibil ca limita Fréchet inferioară să nu corespundă niciunui tipar comun realizabil. Limitele arată cât de mult se poate modifica răspunsul atunci când modelul cunoaște componentele, dar nu modul în care disfuncțiile lor se propagă împreună.

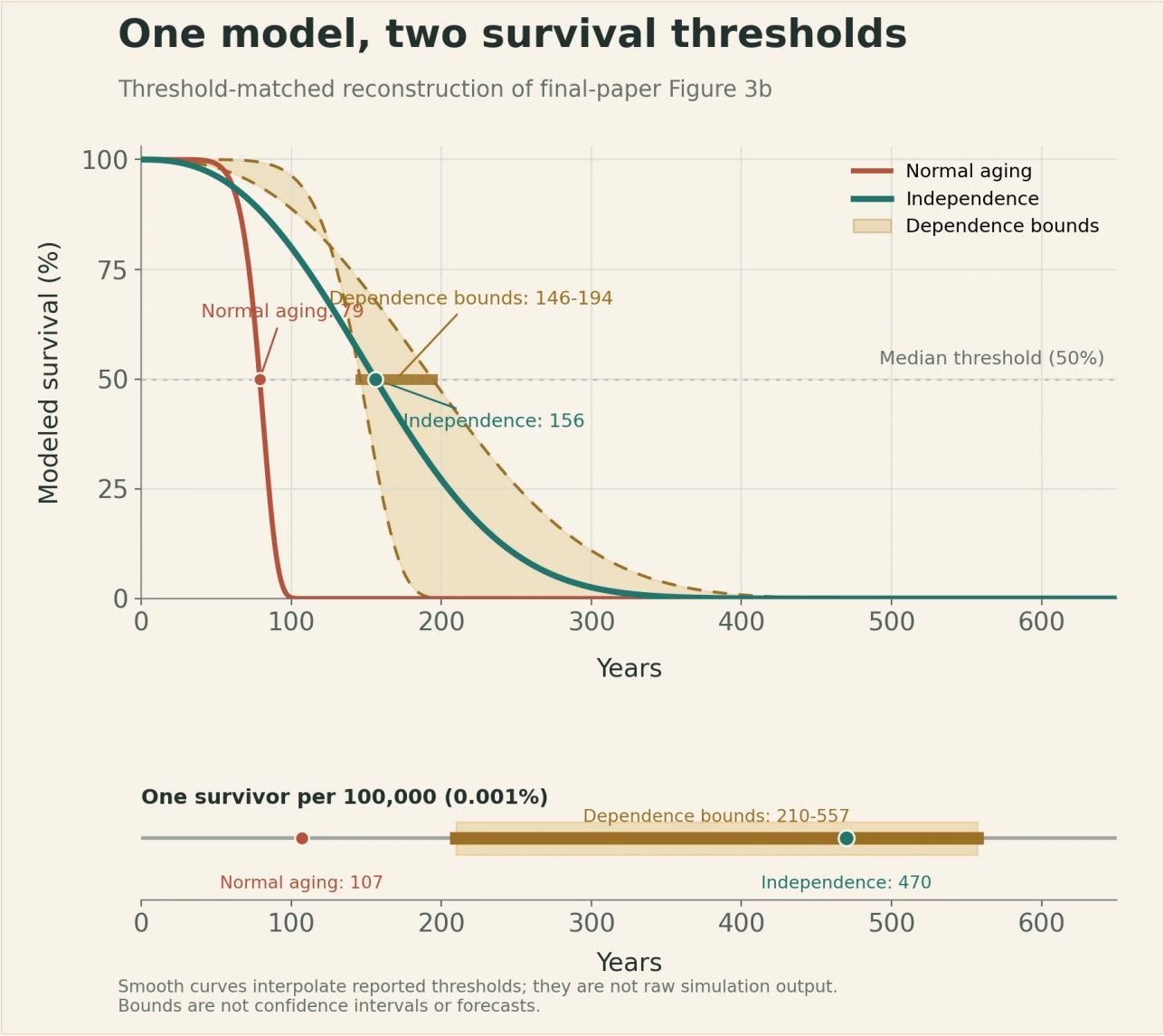

Curba verde-albăstruie reprezintă rezultatul pentru cele patru țesuturi în condiții de independență. Învelișul chihlimbariu unește reconstrucții ale limitelor matematice ale dependenței ajustate la praguri, iar curba ruginie

reprezintă referința de îmbătrânire normală din articol. Deoarece datele finale ale curbelor-sursă nu sunt publicate, liniile netede interpolează traversările raportate la 50% și 0,001%; ele nu reprezintă o rerulare a simulării. Limitele sunt borne matematice, nu intervale de încredere și nici prognoze.

Original chart - The Clean Paper; thresholds from Efimov et al., npj Aging (2026), Figure 3b CC BY 4.0

One reference case, two different uncertainties

Dependence and parameter sensitivity are not the same calculation.

INDEPENDENCE
four organ-failure times assumed mutually independent
median 156 years
tail marker 470 years

DEPENDENCE BOUNDS
same component curves; unknown joint failure pattern
median 146-194 years
tail marker 210-557 years

PARAMETER SENSITIVITY
300 sampled parameter sets; uncertain chance that one mutation kills a cell
some organ clocks can shift by one or two orders of magnitude

WHAT THESE RANGES ARE NOT

- Frechet bounds are mathematical outer limits, not confidence intervals
- none of the values is a forecast of reachable human lifespan

Original diagram - The Clean Paper - CC BY 4.0

Rezultatul în condiții de independență este un caz de referință. Limitele dependenței sunt borne matematice, iar 300 de seturi de parametri arată incertitudinea suplimentară privind frecvența cu care se presupune că o mutație ucide o celulă.

The Clean Paper CC BY 4.0

Ce este o limită a dependenței?

Să presupunem că patru componente au fiecare o probabilitate cunoscută de a continua să funcționeze la un moment dat, dar nu știm dacă tind să cedeze împreună. Limitele Fréchet oferă cel mai larg interval permis matematic pentru rezultatul combinat, fără alegerea unui anumit tipar de dependență. Ele delimitează matematic ceea ce rămâne necunoscut; nu sunt bare de eroare obținute din observații repetate la oameni.

Probabilitatea unei mutații letale este o incertitudine majoră

Un parametru al modelului este deosebit de dificil: probabilitatea ca o mutație nouă să fie letală pentru o celulă.

Suplimentul a repetat analiza pentru **300 de seturi de parametri**. Atât pentru mutațiile unei singure litere, cât și pentru inserțiile sau delețiile scurte, limita inferioară comună a probabilității presupuse ca o mutație să ucidă o celulă a fost de **1,94 × 10^-7**. Limitele superioare specifice fiecărui tip celular au fost de **2,25 × 10^-4** pentru neuroni, **1,08 × 10^-4** pentru cardiomiocite, **1,02 × 10^-4** pentru hepatocite, **1,60 × 10^-4** pentru celulele progenitoare hepatice și **1,77 × 10^-4** pentru celulele bazale ale căilor aeriene. Valorile au fost eșantionate independent pe o scară logaritmică, astfel încât puteau varia cu ordine de mărime, nu doar cu câteva procente.

Modificarea acestor parametri incerți a deplasat vârstele de disfuncție ale unor țesuturi cu factori de aproximativ 10–100. Chiar și așa, fiecare set de parametri testat a păstrat aceeași ordine generală: țesuturile care nu se divid au devenit limitate de mutații mai devreme decât țesuturile care se refac. Stabilitatea acestei ordini susține comparația dintre tipurile de țesut, dar nu indică estimarea exactă corectă a duratei de viață.

Analiza de sensibilitate răspunde la întrebarea: „Concluzia rezistă atunci când se modifică parametrii incerți?” Ea nu dezvăluie care valoare a parametrului este adevărată.

Modelul elimină procese biologice care, în mod obișnuit, ar interveni primele

Scenariul include doar patru populații celulare. Tratează mutațiile letale ca evenimente independente la nivel celular și reprezintă disfuncția organelor prin praguri alese pentru populațiile de celule. Omite disfuncția subletală, în care o celulă supraviețuiește, dar funcționează prost. Omite expansiunea clonelor deteriorate care depășesc celulele sănătoase. Simplifică interacțiunile dintre organe.

Cancerul este și el eliminat din calcul. Modelul presupune că transformările maligne sunt îndepărtate prin supraveghere imună, astfel încât cancerul nu crește odată cu vârsta. Mecanismele progresive de feedback inflamator, endocrin, vascular și neuronal sunt absente.

Există și o problemă contrafactuală mai profundă. Ratele mutațiilor au fost estimate din țesuturi reale, aflate în corpuri reale care îmbătrânesc. Modelul plasează apoi acele rate într-un corp din care stresul oxidativ și alte procese progresive ale îmbătrânirii au fost eliminate. Nu există o populație în care această combinație de premise să poată fi validată direct.

Adăugarea căilor omise de disfuncție nu ar putea decât să facă o presupusă limită superioară să apară mai devreme. Nu ar face vârstele raportate mai ușor de atins.

La ce folosesc de fapt numerele mari

Citit superficial, articolul pare pur și simplu să coboare de la 1.759 de ani la 156. Privit dinspre rezultat spre ipoteze, scopul devine mai clar.

Scenariul de bază de 1.759 de ani este deliberat absurd. El construiește o lume în care vârsta nu mai mărește majoritatea riscurilor. Pierderea provocată de mutații în creierul și inima modelate readuce apoi acea lume într-un interval care rămâne dincolo de supraviețuirea umană observată, dar mult sub scenariul de bază artificial.

Această diferență susține o idee restrânsă: acumularea mutațiilor somatice ar putea rămâne o constrângere importantă chiar dacă multe alte procese progresive ale îmbătrânirii ar dispărea. Nu demonstrează că mutațiile sunt cauza unică a îmbătrânirii. Nu spune că eliminarea mutațiilor ar permite atingerea vârstelor raportate. Studiul nu modelează nici o intervenție, nici riscurile și compromisurile modificării ratelor mutaționale.

Valoarea exercițiului nu constă într-o promisiune de viață extrem de lungă. Este o metodă de a întreba ce tipuri de disfuncție rămân după eliminarea celor evidente.

Pe scurt

Studiul a folosit un model demografic și de fiabilitate tisulară pentru a întreba cum ar putea pierderea celulară determinată de mutații să limiteze durata vieții într-o lume contrafactuală din care aproape toate celelalte procese progresive ale îmbătrânirii au fost eliminate. Mortalitatea de fond a fost fixată pentru totdeauna la nivelul contemporan din Elveția pentru vârsta de 30 de ani. Au fost combinate doar patru populații celulare modelate și nu a fost permis niciun transplant ori tratament care să reducă mutațiile. În ipoteza independenței, modelul a produs o durată mediană de viață de 156 de ani și un prag de supraviețuire de 1 la 100.000 la 470 de ani. Când autorii au permis orice relație de dependență permisă matematic între disfuncțiile țesuturilor, limitele Fréchet au lărgit aceste valori la 146–194 și 210–557 de ani. Neuronii și celulele musculare cardiace au devenit factori limitativi mai devreme decât populațiile hepatice și respiratorii modelate. Acestea sunt rezultate condiționale ale simulării, nu limite umane observate, prognoze ale unui tratament sau dovezi că oamenii pot trăi până la acele vârste.

Verificare fără exagerări

Ce arată articolul: Într-un model redus în mod deliberat, pierderea determinată de mutații în celulele care în mare parte nu se divid devine un factor limitativ important mult mai devreme decât riscul scăzut și înghețat al mortalității de fond. Rezultatele exacte depind de modelul organelor, ipotezele privind dependența și parametrii mutațiilor letale.

Ce este util, dar condiționat: Mediana integrată este de 156 de ani în condiții de independență re-

ciprocă. Cu aceleași curbe ale componentelor, dar o dependență necunoscută, limitele Fréchet dau 146–194 de ani. Pragul modelului de unu la 100.000 este de 470 de ani în condiții de independență și de 210–557 de ani între limite.

Ce nu arată: Că oamenii pot trăi până la 194 sau 557 de ani; că acele vârste sunt limite biologice rigide; că mutațiile somatice sunt singura cauză a îmbătrânirii; că vreun tratament poate elimina celelalte procese ale îmbătrânirii; sau că reducerea mutațiilor ar produce rezultatul modelat.

Limitările principale: Patru populații celulare reprezintă un corp întreg; mortalitatea de fond este fixată pentru totdeauna la nivelul vârstei de 30 de ani; cancerul și alte mecanisme progresive ale îmbătrânirii sunt eliminate prin ipoteză; interacțiunile dintre organe sunt simplificate; ratele mutaționale provin din țesuturi reale care îmbătrânesc; mai multe praguri de disfuncție și probabilități letale sunt alegeri ale modelului; iar contrafactualul central nu poate fi testat într-o populație umană echivalentă.

Câtă încredere ar trebui să aibă un cititor nespecialist? Încredere mare că numerele raportate decurg din modelul și parametrii declarați. Încredere moderată în contrastul calitativ dintre țesuturile care nu se divid și cele care se refac, în interiorul acestor ipoteze. Încredere foarte mică că orice vârstă din titluri prezice o durată de viață umană realizabilă.

Surse

Efimov et al., Somatic mutations impose an entropic upper bound on human lifespan, npj Aging (2026), article in press
https://doi.org/10.1038/s41514-026-00421-6

Computational Aging Lab, model and analysis code
https://github.com/ComputationalAgingLab/somatic-mutations-simulation